

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie pt.
„Wzmacnianie pozycji trenerów dzięki zwiększaniu możliwości nabywania umiejętności i kompetencji”**

(2020/C 196/01)

RADA I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

UZNAJĄ, ŻE:

1. Sport, z uwagi na jego wymiar socjalny i społeczny, jest uznawany za ważne narzędzie w dziedzinie zdrowia, edukacji, rozwoju umiejętności, promowania wartości i włączenia społecznego oraz ma istotną wartość społeczną i gospodarczą, co wynika zarówno z powiązanych z nim miejsc pracy, jak i wolontariatu sportowego.
2. Działalność trenerska, bez względu na to, czy wykonywana przez trenerów wolontariuszy, czy przez osoby zatrudnione lub samozatrudnione w roli trenerów, wywiera znaczny wpływ na sportowców i osoby uprawiające sport, zarówno jeśli chodzi o ich bezpośrednie szkolenie i proces uczenia się, jak i ich rozwój osobisty.
3. Trenerzy mogą przyczynić się do stawiania czoła wyzwaniom społecznym związanym z aktywnością fizyczną i dobrostanem, ułatwiać nabywanie umiejętności społecznych i innych niezbędnych umiejętności, promować fair play i propagować wartości etyczne wśród wszystkich członków społeczeństwa. Staje się to szczególnie widoczne w czasach kryzysu zdrowotnego, takiego jak pandemia COVID-19.
4. W obszarze sportu warunkiem koniecznym samorealizacji, szans na zatrudnienie i rozwoju zawodowego wszystkich trenerów jest posiadanie przez nich umiejętności i kompetencji, tak aby byli oni gotowi skutecznie reagować na różne wyzwania pojawiające się w ich codziennej pracy oraz sprostać rosnącym oczekiwaniom społecznym. Jest to również istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa sportowców i osób uprawiających sport, utrzymywania motywacji tych osób do prowadzenia zdrowego i aktywnego stylu życia, rozwijania ich umiejętności i kompetencji oraz propagowania wartości sportu. Trenerzy posiadający odpowiednie umiejętności i kompetencje mogą przyczynić się do opracowania bardziej usystematyzowanych ram aktywności fizycznej i sektora sportu.
5. W planie prac UE w dziedzinie sportu (2017–2020) ⁽¹⁾ uznano sport i społeczeństwo, a w szczególności rolę trenerów i znaczenie ich kwalifikacji i kompetencji, za jeden z priorytetowych tematów współpracy UE w obszarze sportu.
6. W zaleceniu Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽²⁾ podkreślono, że wspieranie ludzi w całej Europie w nabywaniu umiejętności i kompetencji warunkujących samorealizację, zdrowie, szanse na zatrudnienie oraz włączenie społeczne pomaga wzmacniać odporność Europy w okresie szybkich i głębokich przemian.

⁽¹⁾ Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 5.⁽²⁾ Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1.

7. W Międzynarodowej karcie wychowania fizycznego, aktywności fizycznej i sportu ⁽³⁾ podkreśla się, że wszyscy pracownicy ponoszący zawodową odpowiedzialność za wychowanie fizyczne, aktywność fizyczną i sport muszą mieć odpowiednie kwalifikacje, wykształcenie i dostęp do ustawicznego doskonalenia zawodowego. Trenerom, działaczom i personelowi pomocniczemu działającym na zasadzie wolontariatu należy zapewnić odpowiednie szkolenia i nadzór. Szeroko dostępne powinny być szkolenia o włączającym i adaptacyjnym charakterze na wszystkich poziomach uczestnictwa.
8. Według przeprowadzonego w 2016 r. badania dotyczącego kwalifikacji sportowych nabywanych za pośrednictwem organizacji sportowych i instytucji oświatowych ⁽⁴⁾ Unia Europejska, państwa członkowskie i organizacje sportowe uznają potrzebę zwiększenia liczby lepiej wykwalifikowanych osób w sektorze sportu i podnoszenia ich kompetencji. Potrzeba ta wiąże się z niedawnym wzrostem wiedzy na temat roli sportu w społeczeństwie.
9. W konkluzjach Rady na temat roli trenerów w społeczeństwie ⁽⁵⁾ wskazuje się, że praca trenerów wiąże się z odpowiedzialnością, umiejętnościami i kompetencjami, a za jedną z najważniejszych kwestii uznaje się poszerzanie możliwości w zakresie uczenia się przez całe życie i kształcenia trenerów. W tym kontekście państwa członkowskie poproszono, by wspierały wykorzystywanie nabytych doświadczeń i rozwój systemu uczenia się przez całe życie, propagowały, w ramach systemu edukacji sportowej, podejście do wyników uczenia się oparte na celach określonych w krajowych i europejskich ramach kwalifikacji i, w odpowiednich przypadkach, propagowały włączenie kwalifikacji trenerskich do krajowych ram kwalifikacji, z odniesieniem do odnośnych ram europejskich ⁽⁶⁾.
10. W konkluzjach Rady w sprawie dostępu osób z niepełnosprawnościami do sportu ⁽⁷⁾ zachęca się państwa członkowskie, by wspierały dalsze kształcenie i szkolenie nauczycieli wychowania fizycznego, trenerów, innego personelu sportowego i wszystkich wolontariuszy, tak by umożliwić im włączanie osób z niepełnosprawnościami w różne środowiska sportowe lub związane z wychowaniem fizycznym.
11. W konkluzjach Rady pt. „Ochrona dzieci w sporcie” ⁽⁸⁾ prosi się państwa członkowskie m.in., by rozważyły wprowadzenie i wzmocnienie środków z zakresu kształcenia i szkolenia wstępnego i ustawicznego przeznaczonych dla trenerów, by zapobiegać fizycznej i emocjonalnej przemocy i niegodziwemu traktowaniu.
12. Wytyczne w sprawie minimalnych wymogów dotyczących umiejętności i kompetencji trenerów ⁽⁹⁾, przygotowane przez działającą przy Komisji Europejskiej grupę ekspertów ds. rozwoju umiejętności i zasobów ludzkich w sporcie, określają kluczowe kompetencje, którymi powinni dysponować trenerzy.

MAJĄC NA UWADZE FAKT, ŻE:

13. Istniejące w państwach członkowskich systemy kształcenia i szkolenia trenerów leżą w kompetencjach różnych instytucji lub organizacji, w związku z czym systemy te różnią się między sobą. W tym kontekście należy respektować rolę partnerów społecznych w każdym państwie członkowskim, zgodnie z praktykami krajowymi.
14. W państwach członkowskich istnieje wiele rodzajów i poziomów zaangażowania trenerów – od osób działających na zasadzie wolontariatu po osoby zatrudnione i samozatrudnione, od trenerów działających w sporcie masowym po tych działających w sporcie zawodowym.

⁽³⁾ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409>

⁽⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>

⁽⁵⁾ Dz.U. C 423 z 9.12.2017, s. 6.

⁽⁶⁾ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 192 z 7.6.2019, s. 18.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 419 z 12.12.2019, s. 1.

⁽⁹⁾ W konkluzjach Rady z 2017 r. na temat roli trenerów w społeczeństwie wystosowano do Komisji Europejskiej prośbę o rozważenie włączenia do prac jej grupy ekspertów ds. rozwoju umiejętności i zasobów ludzkich przygotowania wytycznych dotyczących podstawowych wymogów w zakresie umiejętności i kompetencji trenerów.

15. Mimo faktu, iż na szczeblu UE brakuje jednolitej metodyki i systematycznego gromadzenia danych na temat liczby i rodzajów trenerów, dostępne są pewne dane i szacunki pozwalające nakreślić kontekst. Według dostępnych danych zatrudnienie w sporcie w UE wzrosło w latach 2011–2018 ⁽¹⁰⁾. Dane te nie obejmują jednak trenerów działających na zasadzie wolontariatu. Jednocześnie praca wolontariacka nabiera coraz większego znaczenia, a trenerów wolontariuszy w całej UE jest wielu i ich działalność jest bardzo rozpowszechniona. Szacuje się, że w całej Europie działa od 5 do 9 mln trenerów, którzy ze swoją działalnością docierają prawdopodobnie do 50–100 mln osób uprawiających sport ⁽¹¹⁾.
16. Zmiany i wyzwania w społeczeństwie i sporcie, takie jak kwestie demograficzne, pandemie i inne kryzysy zdrowotne, siedzący tryb życia, nowe metody trenerskie (w tym innowacje i zmiany technologiczne), wydarzenia związane z ochroną uczciwości w sporcie oraz rola, jaką trenerzy odgrywają w edukacji i włączeniu społecznym, uwidaczniają, że należy zapewnić trenerom odpowiednie kształcenie i szkolenie, tak by mogli skutecznie stawiać czoła nowym wyzwaniom.
17. Zachęcanie szczególnych grup osób ⁽¹²⁾ do uprawiania sportu wymaga pewnych szczególnych umiejętności i kompetencji, zwłaszcza w odniesieniu do bezpiecznego środowiska, zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dobrostanu sportowców i osób uprawiających sport.
18. Poziomy uczestnictwa w sporcie i aktywności fizycznej zmniejszają się ⁽¹³⁾. Zjawisko to może również wynikać z różnych wyzwań związanych z urbanizacją i brakiem miejskich terenów zielonych, demografią i stylem życia. Cel zwiększenia poziomu aktywności fizycznej w europejskim społeczeństwie może generować presję i oczekiwania wobec sektora sportu, w tym trenerów. W związku z tym należy wzmocnić zdolności trenerów w sferze motywowania obywateli do uprawiania sportu i podejmowania aktywności fizycznej oraz w sferze wspierania zdrowia i dobrostanu obywateli; należy również pamiętać o potrzebie opracowywania nowych programów dotyczących aktywności fizycznej i praktyk treningowych dostosowanych do potrzeb zmieniającego się społeczeństwa i okresów kryzysów zdrowotnych takich jak pandemia COVID-19.

UZNAJĄC, ŻE:

19. Istnieją różnice w wymogach dotyczących kwalifikacji szkoleniowych i trenerskich zarówno między państwami członkowskimi, jak i różnymi organizacjami sportowymi, a organizatorzy kształcenia oferują różnorodne programy kształcenia trenerów. Trenerzy mogą nabywać umiejętności i kompetencje poprzez kształcenie formalne oraz uczenie się pozaformalne i nieformalne. Sytuacja w państwach członkowskich w odniesieniu do systemów uznawania i walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego również jest zróżnicowana.
20. Na szczeblu UE edukacyjny wymiar sportu jest wspierany za pośrednictwem programu Erasmus+, projektów pilotażowych i działań przygotowawczych, a także poprzez inne instrumenty finansowe. Projekty zapewniają możliwości uczenia się oraz wymian i mobilności, a także pomagają zwiększać umiejętności i kompetencje trenerów, zwłaszcza poprzez wymianę i opracowywanie dobrych praktyk.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY Z POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI I NA ODPOWIEDNICH POZIOMACH:

21. Upowszechniały, we współpracy z ruchem sportowym, wiedzę na temat roli trenerów w sporcie i społeczeństwie oraz na temat znaczenia umiejętności i kompetencji niezbędnych dla prowadzenia działalności trenerskiej, które mogą sprzyjać docenianiu i uznawaniu wartości pracy wykonywanej przez trenerów.
22. Zwiększały, we współpracy z ruchem sportowym, możliwości w zakresie kształcenia trenerów wolontariuszy oraz osób zatrudnionych lub samozatrudnionych w roli trenerów i nabywania przez nich umiejętności i kompetencji, przy jednoczesnym uwzględnianiu równości płci i różnorodności w działalności trenerskiej, rodzaju i poziomem zaangażowania, obowiązków i nabytych kwalifikacji, umiejętności i kompetencji, oraz by motywowały trenerów do korzystania z oferowanych możliwości.

⁽¹⁰⁾ Według danych Eurostatu (*Employment in sport - Statistics Explained*, Eurostat, 2019) w latach 2013–2018 zatrudnienie w sporcie wzrosło o 3,2 % pod względem średniej rocznej stopy wzrostu. Projekt ESSA-SPORT 2019 wykazał, że skumulowana stopa wzrostu w latach 2011–2018 wyniosła 19,2 %, przy czym wskaźnik wzrostu liczby trenerów, instruktorów i działaczy wyniósł 85,2 %.

⁽¹¹⁾ Projekt CoachLearn, 2015.

⁽¹²⁾ Zob. definicje w załączniku.

⁽¹³⁾ Specjalne badanie Eurobarometr nr 472 na temat sportu i aktywności fizycznej, marzec 2018

23. Zachęcały do współpracy między sektorami sportu i edukacji mającej na celu opracowywanie programów kształcenia i szkolenia trenerów, które uwzględniałyby m.in. potrzeby rynku pracy i możliwości oferowane przez technologie, narzędzia cyfrowe i innowacje. Należy też uwzględnić wdrażanie programów przeznaczonych na okresy kryzysów zdrowotnych, takich jak pandemia COVID-19.
24. Zachęcały, w stosownych przypadkach, sektor sportu do opracowywania kursów lub modułów edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących umiejętności trenerskich o charakterze ogólnym, takich jak umiejętności w zakresie zarządzania, pedagogiki, ucziwości i bezpieczeństwa, i by udostępniały te kursy dla trenerów działających we wszystkich dyscyplinach i gałęziach sportu w celu pobudzania międzydyscyplinarnych: współpracy i uczenia się.
25. Propagowały, we współpracy z ruchem sportowym, uznawanie i walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w sporcie.
26. Wymieniały się doświadczeniami i w stosownych przypadkach wspierały włączanie kwalifikacji trenerskich do krajowych ram kwalifikacji w procesie wdrażania odnośnych ram europejskich, co może przyczynić się do oficjalnego uznania zawodu trenera oraz mobilności osób uczących się i pracowników na terytorium UE.
27. Propagowały wykorzystywanie w systemach kształcenia i szkolenia możliwości oferowanych przez nowoczesne technologie, takich jak e-uczenie się, uznając je za środki uzupełniające metody tradycyjne, tak by wyposażać większą liczbę trenerów w niezbędne umiejętności i kompetencje, nie zapominając przy tym, że stosowanie tych technologii może wywołać skutki finansowe dla trenerów.
28. Propagowały umiejętności i kompetencje trenerów jako elementy niezbędne do zapewnienia wszystkim sportowcom i osobom uprawiającym sport, w tym szczególnym grupom osób, bezpiecznych warunków treningowych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb, możliwości i zdolności.
29. Zachęcały ruch sportowy do umożliwiania trenerom nabywania wymaganych umiejętności i kompetencji do pracy ze szczególnymi grupami osób, zwłaszcza w zakresie bezpiecznego środowiska i przyczyniania się do zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dobrostanu sportowców i osób uprawiających sport.
30. Zachęcały do tworzenia możliwości edukacyjnych dla wszystkich trenerów, w stosownych przypadkach w ramach krajowych lub regionalnych strategii i działań w dziedzinie sportu i na rzecz prozdrowotnej aktywności fizycznej, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych trenerów, wymogów sportu zawodowego i masowego, potrzeb i zdolności sportowców i osób uprawiających sport oraz z uwzględnieniem perspektywy płci.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH ODNOŚNYCH KOMPETENCJI I Z POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI:

31. Nadal wspierały edukacyjny wymiar sportu poprzez udoskonalanie opracowanych dla trenerów programów kształcenia i szkolenia oraz możliwości uczenia się, w tym w zakresie pracy ze szczególnymi grupami osób i pracy w czasach kryzysu zdrowotnego, takiego jak kryzys związany z COVID-19. W tym kontekście należy również uwzględnić możliwości oferowane przez technologie, narzędzia cyfrowe i innowacje.
32. Propagowały i wspierały, na szczeblu krajowym i europejskim, dostępność zróżnicowanych ścieżek uczenia się i ścieżek edukacyjnych w całym sektorze sportu i promowały uczenie się pozaformalne, zarówno to online, jak i to poza internetem, jako szansę dla trenerów na zdobycie potrzebnego szkolenia.
33. Wspierały szkolenia, mobilność edukacyjną i zatrudnialność trenerów za pośrednictwem odpowiednich unijnych programów, funduszy i instrumentów oraz zachęcały do współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w zakresie skutecznego wykorzystywania tych instrumentów, traktując tę współpracę jako okazję do udoskonalenia kształcenia i szkolenia trenerów, wymiany najlepszych praktyk i wymiany informacji na temat istniejących projektów.
34. Propagowały, we współpracy z ruchem sportowym, wdrażanie wytycznych dotyczących minimalnych wymogów w zakresie umiejętności i kompetencji trenerów przez wszystkie odpowiednie zainteresowane strony w sektorze sportu.

35. Rozważyły we współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami wspieranie opracowywania porównywalnych systemów gromadzenia danych w celu uzyskania wiedzy na temat ogólnej liczby osób zaangażowanych w działalność trenerską oraz rodzaju i poziomu tego zaangażowania, a także rozwoju jakościowych badań na temat poziomu kwalifikacji tych osób, ich potrzeb edukacyjnych i innych istotnych kwestii. W tym kontekście w stosownych przypadkach można wykorzystywać wszystkie istniejące instrumenty, w tym Europass.
36. Wspierały, propagowały i rozpowszechniały badania i publikacje na temat możliwości edukacyjnych dla trenerów i na temat systemów kształcenia trenerów.
37. Wspierały odpowiednie działania, w tym wymianę informacji i doświadczeń między decydentami a podmiotami z sektora sportu, tak by promować minimalne wymogi w zakresie umiejętności i kompetencji oraz uznawanie wcześniejszego uczenia się w oparciu o efekty uczenia się i o rozwój systemu uczenia się przez całe życie dla trenerów, w tym wolontariuszy.

ZWRACAJĄ SIĘ DO RUCHU SPORTOWEGO, BY:

38. Przy tworzeniu dokumentów strategicznych, opracowywaniu nowych i aktualizowaniu istniejących programów kształcenia i szkolenia trenerów, zarówno trenerów wolontariuszy, jak i osób zatrudnionych lub samozatrudnionych w roli trenerów, uwzględniał wytyczne dotyczące minimalnych wymogów w zakresie umiejętności i kompetencji trenerów.
39. Tworzył programy nabywania umiejętności i kompetencji wymaganych do pracy z określonymi grupami oraz zapewnił posiadanie przez trenerów odpowiednich kwalifikacji w zakresie przyczyniania się do bezpiecznego środowiska, zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dobrostanu sportowców i osób uprawiających sport, w tym w czasach kryzysu zdrowotnego, takiego jak pandemia COVID-19.
40. We współdziałaniu z odpowiednimi instytucjami na szczeblu UE, krajowym, regionalnym i lokalnym pogłębiał współpracę międzysektorową w celu stosowania nowej wiedzy i metod w codziennej pracy oraz angażował sektor badań naukowych i innowacji w opracowywanie programów kształcenia i szkolenia trenerów. W tym kontekście zachęcał do współpracy między trenerami a społecznością naukową w celu promowania dostosowanego do potrzeb przełożenia wyników badań naukowych na codzienną pracę trenerów.
41. Propagował kształcenie i szkolenie trenerów oraz nabywanie przez nich niezbędnych umiejętności i kompetencji, jako atut organizacji sportowych. W tym kontekście zachęcał trenerów do uczenia się przez całe życie, m.in. poprzez udział w szkoleniach na miejscu dotyczących działalności trenerskiej oraz korzystanie z możliwości oferowanych przez nowoczesne technologie, uznając takie uczenie się za wartość dodaną w kształceniu, a także do uczestnictwa w procesie szkoleń sportowych.
42. Wykorzystywał odpowiednie fundusze i programy UE do zwiększania możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia trenerów oraz jakości tego kształcenia i szkolenia, zarówno w odniesieniu do trenerów wolontariuszy, jak i do osób zatrudnionych lub samozatrudnionych w roli trenerów.

—

ZAŁĄCZNIK

Definicje

Do celów niniejszych konkluzji stosuje się następujące definicje:

„Trenerzy” to osoby, które planują i prowadzą trening sportowy poprzez wykorzystywanie w bezpieczny sposób swoich potwierdzonych umiejętności i wiedzy w celu osiągnięcia wyników, do celów związanych z rekreacją lub zdrowiem ⁽¹⁾;

„Szczególne grupy osób” mogą obejmować m.in. dzieci, młodzież, seniorów, osoby z niepełnosprawnościami, osoby ze środowisk defaworyzowanych oraz osoby z problemami zdrowotnymi, bez względu na płeć i pochodzenie etniczne.

Dokumenty źródłowe

Przyjmując niniejsze konkluzje, Rada przywołuje w szczególności następujące dokumenty:

- Specjalne badanie Eurobarometr na temat wolontariatu i solidarności międzypokoleniowej, październik 2011
- Specjalne badanie Eurobarometr nr 472 na temat sportu i aktywności fizycznej, marzec 2018
- projekt CoachLearn,
http://www.coachlearn.eu/_assets/files/project_documents/coachlearn-project-summary-website-june-2015.pdf
- Konkluzje Rady na temat roli trenerów w społeczeństwie (Dz.U. C 423 z 9.12.2017, s. 6)
- Konkluzje Rady w sprawie maksymalizowania roli sportu powszechnego w rozwijaniu umiejętności przekrojowych, zwłaszcza wśród młodzieży (Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 8)
- Konkluzje Rady pt. „Ochrona dzieci w sporcie” (Dz.U. C 419 z 12.12.2019, s. 1)
- Identyfikacja i analiza programów kształcenia trenerów z perspektywy płci: sprawozdanie dla Komisji Europejskiej, ECORYS, 2017
- Rozeznanie w zakresie dostępności sportu dla osób z niepełnosprawnościami: sprawozdanie dla Komisji Europejskiej, ECORYS, 2018
- Projekt ESSA-SPORT, 2019 <https://www.essa-sport.eu/essa-sport-outcomes-are-now-available>
- Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1062>
- Międzynarodowa karta wychowania fizycznego, aktywności fizycznej i sportu, Unesco, SHS/2015/PI/H/14 REV
- Rezolucja Rady w sprawie Nowego programu na rzecz umiejętności dla konkurencyjnej Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu (Dz.U. C 467 z 15.12.2016, s. 1)
- Badanie dotyczące kwalifikacji sportowych nabywanych za pośrednictwem organizacji sportowych i (sportowych) placówek oświatowych, Komisja Europejska, 2016 ⁽²⁾
- Rezolucja Rady w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (1 lipca 2017 r. – 31 grudnia 2020 r.) (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 5)
- Dyrektywa 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22)
- Dyrektywa 2013/55/UE zmieniająca dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 132)
- Zalecenie Rady w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie i uchylające zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 15)

⁽¹⁾ Definicja trenerów uzgodniona w konkluzjach Rady na temat roli trenerów w społeczeństwie.

⁽²⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>

- Zalecenie Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1)
 - Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie roli sportu jako instrumentu sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez wolontariat (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 40)
 - Konkluzje Rady Unii Europejskiej w sprawie dostępu osób z niepełnosprawnościami do sportu (Dz.U. C 192 z 7.6.2019, s. 18).
-